

AŐILARA YÖNELİK OLUMSUZLUKLAR

Aşıların Yan Etkileri

Aşılar uygulandıktan sonra karşılaşılabilecek başlıca yan etkiler şunlardır:

- Canlı aşıların aşı etkeni haricinde diğer etkenlerle kontamine olması sonucunda ortaya çıkan lokal veya sistemik infeksiyonlar,
- Mevcut yöntemlerle ortaya konamayan ve canlı aşılar da yer alabilen infeksiyöz etkenler sonucunda ortaya çıkan hastalıklar
- Aşı tarafından meydana gelen immun sistemin baskılanması
- İmmun sistemi baskılanmış hayvanlarda canlı aşılar nedeniyle oluşan hastalıklar
- Gebe hayvanların canlı aşılarla aşılanması sonrasında görülebilecek kongenital bozukluklar
- Ölü (inaktif) aşılar da yer alan ve iyi inaktive edilemeyen infeksiyöz etkenlerden kaynaklanan infeksiyon/hastalıklar
- Ölü (inaktif) aşılar da yer alan dirençli infeksiyöz etkenler
- Aşıların üretimi, sulandırılması ya da uygulanması sırasında meydana gelen kontaminasyonlar

Aşıların Yan Etkileri-2

Aşılar uygulandıktan sonra karşılaşılabilecek başlıca yan etkiler şunlardır:

- Aşı içeriğinde yer alan maddelere karşı gelişen aşırı duyarlılık reaksiyonları (ani ve gecikmiş reaksiyonlar)
- Aşı etkenlerinin üretilmeleri sırasında doku kültürü sıvıları ya da tavuk embriyolarından kaynaklanan proteinlerin tekrarlanan uygulamaları sonucunda allerjilerin ortaya çıkması
- İnjektasyon sırasında piyojenik bakterilerle meydana gelen apse oluşumu
- Aşı uygulama bölgelerinde oluşan ve adjuvantlardan kaynaklanan granulomlar ve onkojenik etkenlerden kaynaklanan tümöral oluşumlar

Aşılama Hataları

Aşıların koruyucu etkinliğine etki eden faktörler hayvanlara bağlı faktörler ve aşıya bağlı faktörler olmak üzere ikiye ayrılır:

- ☑ İnfeksiyon (aşılanan hayvanın infekte olması)
- ☑ İlaç ya da infeksiyöz etkenlerden kaynaklanan immunosupresyon
- ☑ İmmun yanıtta etki eden genetik faktörler
- ☑ Kolostral ve/veya maternal antikordardan kaynaklanan nötralizasyon
- ☑ İnfeksiyöz veya toksik etkenlerden kaynaklanan immun yetmezlikler
- ☑ Aşı henüz koruyucu etkilerini göstermeden aşidan kısa süre sonra meydana gelen çok yüksek dozda ve/veya virulenste etkenle infeksiyon

Aşılama Hataları-2

Aşıya bağlı faktörler:

- ☑ Aşının son kullanım tarihinin geçmiş olması
- ☑ Uygun olmayan koşullarda saklamaya bağlı etkinlik kaybı
- ☑ Aşının gün ışığına maruz kalıp kısmi inaktivasyona uğraması
- ☑ Etkisiz aşı, aşının koruyucu etkinlik gösterememesi, koruyucu bağışıklığı uyaramaması
- ☑ Aşıda yanlış patojen tercihi (serotip, suş, vb.)
- ☑ Canlı aşının bir nedenden inaktive olması

Aşılama Hataları-3

Aşıyanın sulandırılması ve uygulanmasına bağlı faktörler:

- ☑ Liyofilize aşının uygun olmayan sulandırıcıda çözündürülmesi
- ☑ Aşının hatalı yolla uygulanması
- ☑ Sprey (aerosol) aşının sürüdeki hayvanların tamamına uygulanamaması
- ☑ Steril olmayan ekipman kullanımı nedeniyle çok doz içeren şişelerin kontaminasyonu